

Azərbaycan və İSESKO: qarşılıqlı qürur, dayaq və əməkdaşlıq

**“Quran əxlaqi ilə tərbiyələnməmiş əsl insanın vəziyyəti:
Bilik, təcrübə, incəsənət, elm onun sevgili dostlarıdır,
özünü bunlarla bəzəyər”**

“ Bu təşkilatın tək adı - İSESKO (İslam, Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatı) - aydınlıq varlığına və sıralarının genişlənməsinə dayaq olmağın əsl müsəlman dünyasında nə qədər böyük önəm daşdığını bəlli edir. Ölkəmiz isə tarixin artıq yazılmış və yazılmaqda olan bir çox səhifələrinin məhz belə məqamlarının müəllifi kimi tanınır.

İSESKO – ŞƏRƏFLƏ KEÇİLMİŞ YOL VƏ GENİŞLƏNDİRİLƏK FƏALİYYƏT

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən imzalanmış 25 iyul 2015-ci il tarixli Sərəncama əsasən Azərbaycan 23-27 noyabr 2015-ci il tarixlərində İSESKO XII Baş konfransına və İcraiyyə Şurasına ev sahibliyi etdi. Respublikamız İSESKO-nun İcraiyyə Şurası Asiya, Afrika və arab regionlarını əhatə edən 52 üzv dövlətin nümayəndəsindən ibarət olmaqla, ildə bir dəfə öz toplantısını keçirir. Toplantıda Baş direktorun təşkilatın proqramı və fəaliyyəti ilə bağlı inkişaf üzrə tərəqqi və maliyyə hesababı nəzərdən keçirilir, üzv dövlətlərin İSESKO büdcəsinə maliyyə töhfələri qiymətləndirilir.

İclasda və konfransda müzakirə olunan məsələlərin müsəlman xalqların həyatında inkişafa doğru yeni pəncərə açmasına, qəbul edilmiş qərarların isə islam ölkələri arasında əməkdaşlığın daha da dərinləşməsinə öz töhfəsini verəcəyinə inanmaqla ilk çıxışlardan yaranır.

Qurumun İcraiyyə Şurasının 36-cı sessiyasının iclasını giriş sözü ilə açan mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev bildirdi ki, 1991-ci ildə İSESKO ilə qurulmuş münasibətlər respublikamızın Birinci xanımı Məhrəban Əliyevanın 24 noyabr 2006-cı il tarixində

İSESKO-nun xoşməramlı səfəri adına layiq görülməsi ilə uğurlu inkişaf mərhələsinə qədəm qoydu və hazırda an məhsuldar dövrdə yaşayır. “Son illərdə ölkəmiz İSESKO ilə bir sıra mühüm layihələr reallaşdırmaqdadır və inanırıq ki, birgə fəaliyyət gələcəkdə daha da inkişaf etdiriləcək.

Ermanistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində İSESKO-nun xüsusi töhfələri haqqında da qeyd olundu.

1982-ci ildə yaradılan İSESKO bu illər ərzində uğurlu yol keçən, Azərbaycan xalqlarının birliyi və əməkdaşlığına dair fəaliyyəti genişləndirmək niyyətindədir ki, İslam dünyasında da, elmi sürünən böyük dövlətlərin yaratdıqları situasiyaya öz töhfəsini qoşsun. Təşkilatın İcraiyyə Şurasında 2009-cu ildə İslam mədəniyyətinin paytaxtı elan edilmiş Bakıda İSESKO-nun regional mərkəzinin yaradılması ölkəmizə, mədəniyyətimizə və bu gün Azərbaycanın İslam dünyasında oynadığı rola verilən yüksək qiymət kimi dəyərləndirilir.

İclasda və konfransda müzakirə olunan məsələlərin müsəlman xalqların həyatında inkişafa doğru yeni pəncərə açmasına, qəbul edilmiş qərarların isə islam ölkələri arasında əməkdaşlığın daha da dərinləşməsinə öz töhfəsini verəcəyinə inanmaqla ilk çıxışlardan yaranır.

SÜLH VƏ İNKİŞAF KONFRANSI

Təşkilata üzv ölkələrin yüksək səviyyəli nümayəndələrinin, mədəniyyət və təhsil nazirlərinin, diplomatların, dünyanın tanınmış simalarının və media nümayəndələrinin qatıldığı İSESKO-nun XII Baş konfransının təntənəli açılış mərasimində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı, İSESKO-nun xoşməramlı səfəri Məhrəban Əliyeva da iştirak etdilər.

Konfransın açılışında çıxış edən dövlət başçımızın İSESKO-nun dünyada əldə etdiyi nailiyyətlərini yüksək qiymətləndirərək, İslam dünyasında inkişafın, sülhün, ədalətin, zəngin islam mədəniyyətinin qorunması üçün İSESKO-nun xüsusi töhfələri haqqında da qeyd olundu. İlham Əliyev İSESKO-nun mədəni, elmi sürünən böyük dövlətlərin yaratdıqları situasiyaya öz töhfəsini qoşsun. Təşkilatın İcraiyyə Şurasında 2009-cu ildə İslam mədəniyyətinin paytaxtı elan edilmiş Bakıda İSESKO-nun regional mərkəzinin yaradılması ölkəmizə, mədəniyyətimizə və bu gün Azərbaycanın İslam dünyasında oynadığı rola verilən yüksək qiymət kimi dəyərləndirilir.

İclasda və konfransda müzakirə olunan məsələlərin müsəlman xalqların həyatında inkişafa doğru yeni pəncərə açmasına, qəbul edilmiş qərarların isə islam ölkələri arasında əməkdaşlığın daha da dərinləşməsinə öz töhfəsini verəcəyinə inanmaqla ilk çıxışlardan yaranır.

ədaliyə açıq şəkildə dəstəkləyir. Cənab al-Tuveycrinin çoxsaylı çıxışlarında bu məsələ ilə bağlı birrəngli mövqeyi nümayiş etdirir. Buna görə biz İSESKO-yə minnətdarıq, bütün müsəlman aləminə minnətdarıq.

Biz dəfələrlə bəyan etmişik ki, terrorizmin nə milli, nə də dini var. Əfsuslar olsun ki, son vaxtlar bəzi Qərb dairələri, media nümayəndələri İslamı terrorla bağlamaq istəyirlər. Biz bu çirkin əməlləri qətiyyətlə pisləyirik. İslam sülh dinidir, mərhəmət dinidir, dostluq dinidir. İslam dayatlarını dünyaya təqdim etmək üçün Azərbaycanda fəal iş aparırıq. Azərbaycan ölkələrindədir ki, dünyanın ən məşhur Luvr muzeyində İslam bələdiyyəsinin təşkilində fəal rol oynamış, öz maliyyə töhfəsini vermişdir. Azərbaycan müsəlman aləmində birinci ölkədir ki, Vatikanla öz sargısını nümayiş etdirə bilmişdir. Biz islamofobiya qarşı açıq şəkildə mübarizə aparırıq. Ən yüksək səviyyədə - Prezident səviyyəsində bəyanatlar verilib. İslamofobiya qarşı çox böyük təhlükdədir, böyük ədalətsizlikdir. Gələcəkdə sivilizasiyalararası münaqişələrə gətirib çıxara bilər. Ona görə, həm ölkə daxilində, həm xaricdə İslam mədəniyyətini təbliğ edirik. Bu yaxınlarda ölkəmizdə Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi yaradılmışdır. Azərbaycan artıq dünyada multikulturalizmin mərkəzi kimi tanınır. Respublikamızda heç vaxt milli, dini zəmində qarşıdurma olmamışdır və əminəm ki, olmayacaqdır.

Biz 2008-ci ildə “Bakı prosesi”nə takan verdik. O vaxt Azərbaycanın təşəbbüsü ilə Bakıda keçirilən Avropa Şurasına üzv ölkələrin mədəniyyət nazirlərinin toplantısına İslam əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin mədəniyyət nazirlərini dəvət etdik. Çünki Azərbaycan həm Avropa Şurasının, həm də İslam əməkdaşlıq Təşkilatının üzvüdür.

Noyabrın 26-da Azərbaycanın birinci xanımı, İSESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva təşkilatın Baş direktoru Əbdüləziz bin Osman al-Tuveyri və xoşməramlı səfirləri ilə görüş keçirib. Qonaqlar salamlayan xanım Mehriban Əliyeva, İSESKO-nun Baş Konfransının XII sessiyasının Azərbaycanda keçirilməsindən məmnunluğunu, bu tədbirin ölkəmiz və ümumilikdə İslam dünyası üçün böyük əhəmiyyət daşıdığını ifadə edib. İSESKO-nun Baş direktorunu Azərbaycanın yüksək mükafatı - "Dostluq" ordeni ilə təltif edilməsi münasibətilə təbrik edən Mehriban Əliyeva təşkilatla ölkəmiz arasında sıx dostluq əlaqələrinin olduğunu söyləyib.

Xanım Mehriban Əliyeva tolerantlığın Azərbaycan cəmiyyətinin həyatında güclü ananaya çevrildiyini deyib və İSESKO ilə əməkdaşlığın gələcəkdə də qüvvətli davam etdiriləcəyinə əminliyini vurğulayıb. İSESKO-nun Baş direktoru Əbdüləziz bin Osman al-Tuveyri tədbirin yüksək səviyyədə təşkilinə və göstərilən qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirib. Təşkilatla ölkəmiz arasındakı münasibətlərin yüksək səviyyədə çatmasında dövlət başçısı İlham Əliyevlə bərabər, İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehriban Əliyevanın rolunu xüsusi qeyd edib. Görüşdə əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

27 noyabr tarixində mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev İranın təhsil naziri Əlişəqə Fərinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. Görüş iki ölkə arasında təhsil və mədəniyyət sahəsində əlaqələrin inkişafına həsr olunub. İranlı nazir İSESKO-nun Baş Konfransının yüksək səviyyəli və müvəffəqiyyətlə keçirildiyinə görə Azərbaycan hökuməti tərəfindən görülmə işlərə görə təşəkkürünü ifadə edib. Nazir Əbülfəs Qarayev Ə.Fərinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin Bakıda qarşılaşmadan məmnunluğunu bildirib. Görüş zamanı birgə həyata keçiriləcək mədəni layihələr və tədbirlər haqqında məsələlərə toxunulub, iki ölkənin dini şəxsiyyətlərinin, milli-mənəvi irsinin, müştərk mərəsinin qorunması və təbliği müzakirə edilib. Həmçinin qeyd olunub ki, bu sahədə işlərin görülməsi baxımından İSESKO-nun rolu əvəzsizdir.

MƏDƏNİ PROGRAMLAR

"Əsrlərin sədəsi", "İslam sivilizasiyası uşaqların gözü ilə".... İnkişaf müntəzəli ruhlu gənc nəsil deməkdir. Adı çəkilən birinci sərgi

gənc rəssam Maryam Ələkbərlinin fərdi istedadını, ikinci sərəşm müsabiqəsinin yekunlarını əks etdirmək, toplanmış çılınları məhz bu təsəvvürün ayanılığının şahidi olmaq imkanı d. Milli İncəsənət Muzeyində və Muzey Markazında təqdim ol ekspozisiyalı seyr etməkdən əlavə, qonaqlar Bakı şəhəri G. Hacıyev adına 3 saylı musiqi məktəbinin xor qrupunun, G. Hacıyev adına 35 saylı musiqi məktəbinin müğəm üçlüyünün və Xoreografiya Akademiyasının uşaq rəqs kollektivinin çıxışları da zövq aldılar.

Paytaxtımız bütün dövrlərdə çeşidli memarlıq üslamlarının harmonik, ahangdar meydanı kimi tanınır. Heydər Əliyev Markazına ekskursiya zamanı qonaqların bir çoxu bənzər binaların quruluşunu, onların bənzərliyini nadir incilərindən sayılan Heydər Əliyev Markazının binası və qurumun fəaliyyət istiqamətləri haqqında məlumat verirdi. Qeyd olunub ki, Markazın fəaliyyəti Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin dövlətçilik fəlsəfəsinin, azərbaycançılıq məfkurəsinin və Ulu Öndərin irsinin darından öyrənilməsinə və təbliğinə yönəlib. Bundan əlavə, Markazın həyata keçirdiyi layihələr Azərbaycan tarixinin, dilinin, mədəniyyətinin beynəlxalq aləmdə təbliği və inkişafına xidmət edir. Tədbir iştirakçıları Markazda "Azərbaycanın inkişaf tarixində" sərgisi ilə də tanış oldular.

Dünyəvilik, müasirlik, ənənə, din. Bakını və ümumilikdə Azərbaycanı bu amillərin hansısa biri olmadan təsəvvür etmək mümkün deyil. Qafqazın ən böyük məscidi olan Heydər məscidi. Son zamanlarda Azərbaycanda inşa və təmir edilən 250-yə yaxın məscid inşa edilib. Əlbəttə ki, bu məkanın ziyarəti, orda ehtiram namazının qılınması İSESKO tədbirinin ən duyğusal məqamı idi.

Oman Respublikası Təhsil Nazirliyinin müşaviri Məhəmməd Həmdən Süleyman al-Tubi: "Oman Sultənliyi ilə Azərbaycan Respublikası arasında mövcud olan əlaqələr inkişaf edir. Bu əlaqələrin inkişaf etməsinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Oman Sultən Qabus bin Səidın böyük rolu vardır. İslam ümməti son zamanlar böyük proseslərin şahididir. İslam xalqlarının təmsil edənlərinin burada bir yerdə toplanması və məsələləri müzakirə etməsi mühümdür. Düşünürəm ki, bu tədbirdə qəbul ediləcək qərarlar İslam ümmətinin sıralarını daha da sıxlaşdıracaq. İslamla terrorun eniyləşdirilməsinin dinimizə nifrət baslayan tərəflərin yuydurulmasında başqa bir şey olmadığını dünyəvi bəyanolayacağıq. Çünki İslam ümməti 1400 ildən çoxdur ki, əsas kitabı "Qur'an-Kərim" əs istinad edərək İslam xalqlarının sülh ümməti olduğunu bir daha bildirir və göstərir. Konfransın əhəmiyyətindən danışsaq, qeyd edə bilərəm ki, bu tədbirin keçirilməsindən ötrü Azərbaycanın seçilməsi təsadüfi deyil və həm də böyük əhəmiyyət kəsb edən məqamdır. Çünki Azərbaycan keçmişindən çıxış edərək inkişafa yönəlmis həyatını yaşayan müasir ölkədir. İnanıram ki, ölkəmiz sülh və inkişaf yolunu davam etdirib daha da çiçəklənəcək".

Əbdülrəzzaq Əbdüla Əl-Kuvari, Qatər Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin müşaviri:

"Ölkəmiz də, adamlarımız da çox xoşuma gəldi. Çarşəhər isə ayrı aləmdir. Bakıdan başqa İmişlədə də oldum. Azərbaycan İslam mədəniyyətinin anənlərini yaşatmaqda ən gözəl nümunə ola biləcək ölkələrdəndir. Respublikanızda bir daha səfər etmək istədim".

YUNESKO və İSESKO-nun Qazaxıstan üzrə milli komissiyasının baş katibi Assel Utegenova:

"Artıq dördüncü dəfədir ki, Bakıya səfər edirəm. YUNESKO və İSESKO-nun fəaliyyəti ilə bağlı iştirak etdiyim ötən tədbirlər, budafəki konfrans və sessiyanın təşkilatı işindən, Azərbaycan tərəfinin bir ev sahibi kimi yüksək qonaqpərvərliyindən son dərəcə razıyam. İSESKO-nun toplantıları kimi mühüm tədbirlərin dövlət səviyyəsində keçirilməsi, ölkəmizin birinci xanımının YUNESKO-nun və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri olması isə belə məsələlərə nə dərəcədə ciddi diqqət ayırıldığını göstəricisidir. "Azərbaycan", "Bakı" odla, qonaqpərvərliklə, gözəl mətbəxə əsaslanaraq qurulmuş adlardır. Burada hər gəlişimdə

yenilərilərle rastlaşırıq və bu, çox həyəcanlandırır. Azərbaycan və Qazaxıstan doğma ölkələridir. Burada gələcək bizim üçün bəyramdır. Hər dəfə Çarşəhərə müləq baş çəkərik. Paytaxtınız markazında yerləşən və YUNESKO-nun Mədəni İrsi siyahısına daxil edilmiş bu məkan doğrudan da, unikal sərvətdir. Belə bir sərvətin layiqli şəkildə qayğısına qalmaq və onu hətərfəli şəkildə təqdim etmək keyfiyyətiniz isə bizim üçün nüməndədir".

Qazaxıstan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinin xüsusi işlər üzrə səfiri Asqar Təyiyev:

"Qobustan qayğıüstü rəsmlərinin ekspozisiyasının təşkilinə də bu sahədə nümunə ola biləcək təcrübədir. Sərgi mənə çox güclü təsir etdi. Çünki doğrudan da, sizin təcrübəniz savadlı, düşünülmüş, sistemli səviyyədədir. Azərbaycan qonaqpərvərliyi və istilik deməkdir. Bu haqda çox eşitməmişdim, indi isə ölkənizə gəlmək şərafına nail olanda eşitdiklərimin əyani təsdiqini gördüm".

Tacikistan Respublikasının YUNESKO və İSESKO işləri üzrə baş katibi Sarvar Baht:

"İlk dəfədir, Bakıdayam. Bu gözəl şəhər, sizin xalq haqqında əzizləmişdim. Paytaxtınızın bir çox gəzməli-görməli yerlərində oldum. Təassürlərim çox zəngindir - təkrarsız memarlıq və kommunikasiya möhtəşəm təassürat oymatmaya bilməz. Gənc rəssam Maryam Ələkbərlinin sərgisi çox xoşuma gəldi. Toplantının təşkilatı işlərinin yüksək səviyyəsi, əb-həvanın münbitliyi İSESKO-nun işinin lazımı səviyyədə davam etməsinə şərait yaratması yalnız məmnunluq doğurur".

Hindistan nümayəndə heyətinin üzvü Fatimə Şaz:

"Bakı çox xoşuma gəldi. (Gülərlər) Həttə o qədər xoşuma gəldi ki, həyat yoldaşımdan mani burada qayıb getməsinə xəbəş etdim. Teatr tədbirlərindən ən çox "Leyli və Məcnun" operasını bəyəndim. Oğullarıma tövsiyə edəcəm ki, imkan yaranan kimi müləq Bakıya gəlsinlər və müləq bu operaya baxsınlar".

ISESKO-nun paytaxtımızda baş tutan İcraiyyə Şurasının iclasında və Baş Konfransın XII sessiyasında 59 ölkənin nümayəndələri iştirak etdilər. Az-çox basirətli olan şəxs fərqlənə barmayacağına əla də kəskin dünyəvi norma və qaydalarla dini ehtikamlar arasında əla də kəskin fərq yoxdur. yaxud o norma və qaydalar əla həmin ehtikamlardan "rişalənib". Bu mənada epigrafi üçün seçdiyimiz kəlamın məmləkətimiz başda olmaqla, müsəlman ölkələrində də əksini tapmasının dünya üzrə nə dərəcədə əhəmiyyətli olduğunu vurğulamağa ehtiyac qalmır.

Samira Behbudqizi

Yıqmıyavla. S. Dambardın iboyu istar dökəsə, istarsə uş
xarıda taqdim ediyi konsertların ahəmiyyətli dərəcəsinə müxtəlif layi-
hələr təqdim edir. Fərqli musiqişüurlə vaxtın yaradıcılıq unsiyatın-
da olduğu üşün festivallın uğun arızında çxış edən ifaçılar barədə
onun fikrini aydın (cəzmen uğun arızında) 29-növbəti qastrol səfərinə
yola düşdüyünə görə sevindiyini, eyni zamanda bu səbəbdən festi-
valın digər konsertlərindən, ən çox də Çar Llyodun konsertində işti-
rak edə bilməyəcəyinə görə təəssüfləndiyini bildirdi, səhətimiz işe
bu səfərdən bir gün əvvəl baş tutdu. - red.) **Mədanıyət.AZ** dərgisinin
oxucularına çatdırmaq lazımdır.

A small, square, black and white portrait of a man with a mustache, wearing a green shirt, looking slightly to the right.

S. Gamberov:
- Dayana Krollun konserti kutlavi caz dinlaticilarina unvanlarni konsert idi. Spesifik musiqi deyildi. Sozun asl mana sinda gozal musiqidan hazz alib rahatlana- maq istayanlar ucun ala imkan. Taxmini- n eyni sozleri "Fourplay" in konsertina, umumilikde, onlarni darinliyi ile seqlima- yan "smooth jazz" tarzina aid etmek olar. Basqa sozle, bu da beyin, dusunce musiqi- siyox yox, qulaq musiqisidir. Men ozum konsertlara gedanda dinlayama ve islayama gediram, istirahata get- miram. Xoslayiram ki, qocaman cazmen cavan musiqicilarla chox etnin. Bela tamlendirla tucturle ala yene nefasin birlasmisi chox gozal natice verir. Yadima galir ki, bir nece il avval dord qocaman musiqisi- galib bakida konsert verdi. Men onlarni konsertinde chox yoruldu- mu ifaclarla yaziqim galdi. Hamin konsertida musiqi yox idi. Onlar sa-

[illegible]

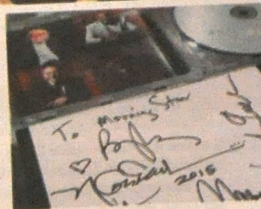
- Bu dəfəki konsertinizin tarixçəsi necə yazılmağa başladı? - Kino ilə təmas caz musiqiçisinə, ümumilikdə caz musiqisi ilə nə verir? Bela layihələrin yeni caz tərzlərinin yaranma-

[illegible]

Əvvəlcədən heç bir məşq etməmişdik. Sadəcə, birlikdə xatirələrə baxmışdıq. İnənirəm ki, sirəvi tamaşaçılar arasında bu vaxtda da qəribəliklər olmayacaq. Amma təbii ki, bu yolun, bu dilin, bu üslubun da bir qədər öyrənilməsi lazımdır. Bunu da özünü təlimatlandırmaq lazımdır. Bunu da özünü təlimatlandırmaq lazımdır. Bunu da özünü təlimatlandırmaq lazımdır.

- Bakı caz festivallarının "yeni dalgası"nın bu qədərki təşkilatı işlərini necə qiymətləndirirsiz?

- Birmənalı və qatı surətdə, tam səmimiyyətlə deyə bilərik ki, "Amerikanın səssizləri" təşkilatından və Bakı Cəfər Mərkəzinin sonrakı 2009-cu ildən bəri festivalları təşkilatı işlərinin Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin sərəncamına bələdiyyəyə keçməsi barə bir cəhdə son dərəcə müsbət həlaldır, təşkilatı işlərin zirvəsidir. Möhtəm nazirlik istənilən tanınmış cəmiyyətin Bakıya davət edilməsində eyni zamanda yaşından asılı olmaqla, lazımı peşakarlara malik yerli cəq muziqışçısının bar birinə həmin tanınmış cəmiyyətin barigə layihə qurmağa imkan yaratdı. Bu, çox gözəl məktəbdır. Təbii ki, gənc ifaçılarız unutmamalıdır ki, əsas məqsəd tanınmış muziqışı ilə işləmək yox, öz peşakarlığını cəlamataq və haqqı naməna maraqlı, dəyərli ifadə ilə çıxış etməkdir. Şöxsən mənim üçün layihələrimi "ulduz"larla qurmaq heç vaxt əsas məqsəd olmayıb - həmişə üyləymə yatan, dünyəgürüşlərimiz uyğun gələn muziqışçıları seçmişəm, onlar məşhur cazmenlər də, az tanınan muziqışçılar da ola bilər.

gastrol hayatı yaşayan bu müzik kollektivi bir neçe Grammy Awards nominasyonu, haminin müzik sahisinde müstasna tohfasına göre ABŞ Konqresinin Congressional Record faxrı mükafatının sahibidir. "Fourplay" kvarteti "smooth jazz" (yüngül caz) ifa tarzının en parlak temsilcilerinden biridir. Otan asrın 70-ci illarında Şimali Amerikaada meydana galelen bu "yumsaq", "ütülenmiş", hatta bir qadar "poplaşdırılmış" caz tarzı indiyadək ödünlayıcı auditoriyasını saxlamagaddır. Grupun "contemporary jazz" (müasir caz) uslubunda yazılan ilk albomunun adı da "Fourplay" olub ve hit-paradlarda 33 hafta üstünlüyü aldan vermayib. 25 il arızında kollektiv parastışkarlarına 11 albom hadıyye edib. 1998-ci ilda grupun tarkibi dayışib. **B.Ceyms. Natan** edib. **Harvey Mason**la birlikda yaradıcılıq yolu keçen **Li Ritenur** grupu tark edarak yerini gitaracı **Larri Karltona** verib. "Smooth jazz" tarzın-

İfaçı sentyabr ayında Fransanın Kolmar şəhərində baş tutan 20-ci Caz Festivalının açılışında uğurla iştirak edib. E.Əfrasiyab klassik Azərbaycan cazının əsas da-yağı olan muğamlarımızdan qaynaqlanan caz tarzına bu konsertdə də sadiq qaldı, həm də ifasını özünəməxsus təqdimatla çatdırdı. Bu dəfə yalnız ruhən onun yanında olan, ötən il dünyasını dəyişmiş atasının xatirəsini musiqiçi ayrıca, çox təsirli kompozisiya ilə yad etdi.

Ümumilikdə konsertdə yarımbaşlıqda adı qeyd olunan kompozisiyadan savayı müallifləri F.Əmirova, A.Məlikova və E.Əfrasiyaba aid olan həm yeni caz bəstələri çalındı, həm də klassik musiqi parçaları

ları yeni interpretasiyada ifa edildi. Caz musiqiçiləri arasında sila dayanıqlı, davamlı və effektiv olan duet və ya qrup ifaçı vahidətindən bu konsert də xali olmadı. Yerli və əcnəbi musiqi bir-biri ilə gözəl anlaşıqları üçün dinləyicilərin də zövqünü oyladı.

DAHA BİR BEYNƏLXALQ LAYİHƏ

Beynəlxalq Muğam Markazı bu dəfə digər caz pianoçumuzu da Mahni Teatrının nəzdində yaradılan orkestrin varlığı və bu tiyatrina verilmişdi. **Elçin Şirinov** da beynəlmillət tərkibli heyətsert festivalın maraqlı günlərindən biri olmaqla yanaşı, musiqi xış edərək Muğam Markazını bir aşxamlıq caz mərkəzinə (mədəniyyətimizin də önəmli sahəsi kimi dəyərləndirilməlidir. Onu dablbas ifaçısı Andrea da Biase və zərb alətləri ifaçısı Con

Şəyiat edirdilər. Onlar həm öz kompozisiyalarını, həm dünyəvi standartlarını, həm də Azərbaycan xalq mövzuları üzərindəki pozivalarını – məsələn, U.Hacıbəylinin komediyalarından seçilmiş yavaş mövzuları ifa etdilər. E.Şirinov haqqında bildirək ki, o, musiqi-məktəbini bitirəndən sonra Vəqif Sadirov, Aaron Qoldberq, Kevin və ya Yakov Okun kimi ifaçı və pedaqoqlardan dərslə b. E.Şirinov nurla kəfayətlənməyərək Bill Evans, Herbi Hankok və Bred Mellunun ifalarını ciddi təhlil edərək, texniki bacarığını kamilləşdir-rikdədir. İfaçı respublikamızda və digər ölkələrdə keçirilən müx-lif xarakterli caz tədbirlərində uğurla iştirak edib.

YENİ ORKESTRDƏN NOSTALJİ OVQAT

Cazın 2015-ci ilə aid olan Bakı vaxtının son konsertlə-rindən biri nostalji çaları ilə yadda qaldı. Mahni Teat-rında baş tutan konsertin qəhrəmanı bu dəfə 1 yaşlı Estrada-Simfonik Orkestri idi. Caz orkestrləri caz anı-mının ən qəbəriq elementlərindəndir və Bakı caz ifaçı-lığı məktəbi də bu mənada istisna olmaıaraq, ötən əs-rin əvvəllərində məhz orkestr ifaçılığı mədəniyyətinin qaynaqlanıb, kollektivdə peşəkar saydınların (caz orkestri musiqiçisi) nəslə formalaşmış.

2014-cü il martın 1-də Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşəb-büsü ilə Nazirlər Kabinetinin Qərarına əsasən R.Bəhbudov adına Mahni Teatrının nəzdində yaradılan orkestrin varlığı və bu tiyatrina verilmişdi. **Elçin Şirinov** da beynəlmillət tərkibli heyətsert festivalın maraqlı günlərindən biri olmaqla yanaşı, musiqi xış edərək Muğam Markazını bir aşxamlıq caz mərkəzinə (mədəniyyətimizin də önəmli sahəsi kimi dəyərləndirilməlidir. Onu dablbas ifaçısı Andrea da Biase və zərb alətləri ifaçısı Con

pianoçu və aranjimançı Azar Allahverdiyevdir. Konsert orkestrin ifasıyati və Mədinə Kazımovanın ifasında vokalizlə başladı. Proq-ram həm yeni, həm də yaddaşlarda yaşayan Azərbaycan və əcnəbi təstərlərin instrumental və Fərid Əsgərovun təqdimatında vokal ifa-çıların iştirakı ilə tərtib olunmuşdu. Konsertdə Karlssonun, Arturo Sandovalın, Gillespinin, Brodskinin, Qara Qarayevin, Cəmil Əmirovun, Azar Allahverdiyevin, A.Motsartın, Konsuelo Velaskesin, Pat Metininin, Vay Veskinin əsərləri ifa olundu.

SÖHBƏTCİL MUSIQİÇİ

Festivalın yekun konsertinin qəhrəmanı da ilk konsertdə olduğu kimi əcnəbi xanım ifaçı oldu – əslən kamerunlu Niderland müğənnisi, gitara ifaçısı, mahnılar müəllifi və prodüser Njəem Rouzi! O, Rotterdam Codarts Musiqi Akademiyasındakı təhsilini uğurla başa çatdırmışa da, ruhdan düşməyib – mahnılar bəstələyib və hətta caz qrupu yaradaraq, müxtəlif ölkələrə qastrollara çıxıb.

N.Rouzinin proqramı, ifa tərzii caz ətrafında variasiyalara daha ya-olsa da, ifağının səhnə mədəniyyəti, estetik görünüşü və samimi

davranışı dinləyicilərin ürəyini "alə" alə bildi. İfaçı hətta konsertön-cəsi KİV nümayəndələrinin suallarını da cavablandırdı.

N.Rouzi: "Bakıda ilk dəfəyəm. Amma ölkəniz haqqında çox eşitmişəm. Bir çox həmkarlarım ötən Bakı caz festivallarına qatılıblar. Çox sevindirəm ki, təşkilatçılar bu il mani də dəvət et-dilər. Düşünürəm ki, hər şey yüksək səviyyədə keçəcək. Mən öz kvintetləm bir sıra ölkələrdə çıxış etmişəm və şadam ki, Bakı-da da parastışkarın olacağam".

Gənc xanımın intuisiyası onu aldatmadı. Elə ilk ifalardan zalla ün-siyyət qurub dinləyici tapmağı bacardı. Bundan ötrü o, həm vokal imkanlarından, repertuvarındakı ən məşhur kompozisiyalardan, həm də ifalar arasında imkan tapıb düzgün istiqamətə yönəldiyi söhbət-cilliyindən ustalıqla yararlandı. Konsertdən sonra isə N.Rouzi ruh yüksəkliyini gizlətmədən bunları etiraf etdi: "Həmkarlarım deyirdilər ki, sizin dinləyicilərin ürəyinə yol tapmaq çox çətindir. Öz hisslərini ifadə etmək də çətinlik çəkirəm. Mən sizə yox, siz mənə enerji ötür-rüldünüz. Yenidən Bakıya gəlməyə çox şad olardım".

SEVƏN, SEVİLƏN, SEVDİRƏN CAZ

Beləliklə, bu ilin 9 günlük (oktyabrın 29-u proqramına konsert təyin edilməmişdi) Bakı iqlimli caz mövsümü tarixə çevrildi. Bakılılara və paytaxtımızın qonaqları-na növbəti dəfə caz musiqisinin çoxçalarlılığı ilə təmas imkanı verən festivalın yeganə təəssüf doğuran məqamı Caz Mərkəzinin təmiri səbəbindən ustad-dərsləri və cem-seysərlərin bu dəfə keçirilməməsi oldu.

Bela festivalların önəmli musiqi və ümumilikdə mədəniyyət ha-disəsi olmasından savayı, çeşidli sevincdirici halları da müşahidə edilməkdədir. Ötən illərdə əcnəbi musiqiçilərin "Azərbaycan", "Bakı", "salam", "axşamınız xeyir", "çox sağ olun", "təşəkkür edirəm" kimi azəri kəlmələrini "şparqalka"ya baxaraq səhnədən söyləmələrini rəğmən, artıq belə yaddaş kağızlarına ehtiyac duyulmaması, qo-naqların ölkəmizi daha yaxşı tanıdınların və biza balad olmalarının gərçək təzahürü idi.

Konsertlərin apancısı, zövqü, intellekti ilə hər kəsə yaxşı tanış olan Rəhəb Azərinin hər bir proqram, layihə, ifaçı haqqında müləssəl, lakonik çıxışları, bu və ya digər caz təzahürü, caz musiqiçisi ilə bağlı

